

Sirküler No : 2022/16

02.02.2022, Bursa

Konu : Yabancı Paralar ve Altın Hesaplarının TL Mevduata Dönüştürülmesinden Elde Edilen Kazançlara İstisna Uygulaması Hakkında

29 Ocak 2022 tarih ve 31734 sayılı Resmi Gazete’ de “7352 Sayılı Vergi Usul Kanunu İle Kurumlar Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” yayımlanmıştır. Söz konusu Kanunla Yabancı Paralar ve Altın Hesaplarının TL Mevduata Dönüştürülmesinden Elde Edilen Kazançlara İstisna Uygulamasına ilişkin düzenlemelere özetle aşağıda yer verilmiştir.

TL Mevduat ve Katılma Hesaplarına Dönüşümün Desteklenmesi Uygulaması Kapsamında Yapılan Değişiklikler

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununa eklenen geçici 14. madde ile; 31/12/2021 tarihli bilançolarında yer alan yabancı paralarını ve altın hesaplarını TL’ye **çeviren kurumlar vergisi mükellefleri ile kazançları bilanço esasına göre tespit edilen gelir vergisi mükelleflerinin**, dönüşüm esnasında oluşan kur farkı kazançları da dahil olmak üzere bu kapsamda açılan en az 3 ay vadeli TL mevduat ve katılma hesaplarından elde edecekleri faiz ve kar payları kurumlar vergisinden istisna olacaktır.7352 sayılı kanunun yayınlanmasından önce TL’ye geçen ve şartları sağlayan mükellefler ile yurtdışındaki bankalar nezdinde mevcut olan dolar,sterlin ve Euro cinsinden döviz tevdiat/katılım hesapları da bu uygulamadan yararlanabileceklerdir.

7352 sayılı Kanun'da 3 aylık süreye yer verilmekle birlikte; TCMB tarafından yayımlanan “*Türk Lirası Mevduat ve Katılma Hesaplarına Dönüşümün Desteklenmesi Hakkında Tebliğ*”de yurt içi yerleşik **gerçek kişiler için 3 ay, 6 ay veya 1 yıl vadeli** ve yurt içi yerleşik **tüzel kişiler için 6 ay veya 1 yıl vadeli** Türk lirası mevduat veya katılma hesabı açılacağı belirtilmekte ve ancak “19 seri no.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğ Taslağı”nda da sadece 6 ve 12 ay vadeli örneklere yer verilmesine rağmen tüzel kişiler için 3 ay vadeli kur korumalı TL mevduat veya katılım hesabı açılmasının mümkün olabileceği düşünülmektedir.

Düzenleme, dördüncü geçici vergi dönemine ilişkin beyannamenin verilme tarihine kadar ve bu tarih sonrası dönüşüm olmak üzere iki dönemi dikkate almaktadır.

1-17.02.2022 Tarihine Kadar (Bu Tarih Dahil) TL’ye Çevrilen Yabancı Paralar Nedeniyle Yararlanılacak İstisnalar

Kurumların ve bilanço esasına göre defter tutan gelir vergisi mükelleflerinin 31/12/2021 tarihli bilançolarında yer alan yabancı paralarını, dördüncü geçici vergi dönemine ilişkin beyannamenin verilme tarihine kadar (17/02/2022 bu tarih dahil) Türk lirasına çevirmeleri ve bu suretle elde edilen TL, bu kapsamda açılan en az üç ay vadeli Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarında değerlendirmeleri durumunda aşağıda belirtilen kazançlar kurumlar vergisinden müstesnadır:

a) 31.12.2021 tarihli bilançolarında yer alan yabancı paraların dönem sonu değerlemesinden kaynaklanan kur farkı kazançlarının 1/10/2021 ila 31/12/2021 tarihleri arasındaki döneme isabet eden kısmı,

b) 31.12.2021 tarihli bilançolarında yer alan yabancı paraların 17.02.2022 tarihine kadar oluşacak kur farkları ile dönem sonu değerlendirme de dahil olmak üzere vade sonunda elde edilecek faiz/kar payları ile diğer kazançlar,

2-17.02.2022 Tarihinden Sonra TL'ye Çevrilen Yabancı Paralar Nedeniyle Yararlanılacak İstisnalar

Kurumların ve bilanço esasına göre defter tutan gelir vergisi mükelleflerinin 31/12/2021 tarihli bilançolarında yer alan yabancı paralarını 2022 yılı sonuna kadar TL'ye çevirmeleri ve bu suretle elde edilen TL varlığı en az üç ay vadeli TL mevduat ve katılma hesaplarında değerlendirmeleri durumunda oluşan kur farkı kazançlarının, geçici vergi dönemi sonu değerlemesiyle TL'ye çevrildiği tarih arasına isabet eden kısmı ile dönem sonu değerlemesinden kaynaklananlar da dâhil olmak üzere vade sonunda elde edilen faiz ve kâr payları ile diğer kazançlar kurumlar vergisinden müstesnadır.

3-2022 Yılı sonuna Kadar TL'ye Çevrilecek Altın Hesapları

Kurumların ve bilanço esasına göre defter tutan gelir vergisi mükelleflerinin 31/12/2021 tarihli bilançolarında yer alan altın hesabı ile bu tarihten sonra açılacak işlenmiş ve hurda altın karşılığı altın hesabı bakiyelerini 2022 yılı sonuna kadar TL mevduat ve katılma hesaplarına dönüşümün desteklenmesi kapsamında dönüşüm fiyatı üzerinden TL'ye çevirmeleri ve bu suretle elde edilen TL varlığı en az üç ay vadeli TL mevduat ve katılma hesaplarında değerlendirmeleri durumunda TL'ye çevrildiği tarihte oluşan kazançlar ile dönem sonu değerlemesinden kaynaklananlar da dâhil olmak üzere vade sonunda elde edilen faiz ve kâr payları ile diğer kazançlar kurumlar vergisinden müstesnadır.

4- Dönüşüm Nedeniyle Oluşan Kur ve Altın Alım Satım Zararları

Söz konusu düzenleme kapsamında öngörülen süre ve şekilde dönüşüm kuru/fiyatı üzerinden TL mevduat ve katılma hesaplarına çevrilen yabancı paralar ile altın hesaplarına ilişkin olarak bu istisnaya sınırlı olmak üzere oluşan kur zararları ve altın alım satımına ilişkin zararlar, kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak dikkate alınabilecektir. Bu istisnaya sınırlı olmak üzere KVK'nun 5/3 maddesi hükmü uygulanmayacaktır.

5- TL Mevduat Veya Katılma Hesaplarından Vadeden Önce Çekim Yapılması Ve Vade Sonunda Kur Farkının Ödenmesi

TL mevduat veya katılma hesabından vadeden önce çekim yapılması durumunda bu madde kapsamında istisna edilen tutarlar nedeniyle **zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler, vergi ziyai cezası kesilmek suretiyle gecikme faiziyle birlikte tahsil** olunacaktır. Ayrıca uygulama talimatında, vadeden önce çekim yapılması halinde; çekim yapılan tarihte saat 11:00'de Merkez Bankasınca ilan edilen **kurun dönüşüm kurundan yüksek olması durumunda** Merkez Bankasınca kur farkına ilişkin ödeme yapılmayacaktır. Çekim yapılan tarihte saat 11:00'de Merkez Bankasınca ilan edilen **kurun dönüşüm kurundan düşük olması** durumunda hesabın vadeden önce kapatıldığı tarihte saat 11:00'de Merkez Bankası tarafından ilan edilen döviz alış kurundan hesap bakiyesi güncellenecektir. Aradaki fark banka tarafından Merkez Bankasının Türk lirası hesabına aktarılacaktır.

TCMB tarafından hazırlanan “Türk Lirası Mevduat Ve Katılma Hesaplarına Dönüşümün Desteklenmesi Hakkında Tebliğe İlişkin Uygulama Talimatı”na göre, vade sonunda hesap

sahibinin döviz bazında anaparası her koşulda korunacaktır. Katılım hesaplarında katılım bankacılığı esasları geçerli olacaktır. Vade sonu kurunun; *Dönüşüm kurundan düşük olması durumunda banka tarafından hesap sahibine anapara + faiz/kâr payı* ödenecektir.

-*Dönüşüm kurundan yüksek olması durumunda; Faiz/kâr payı tutarı kur farkından yüksekse (Faiz/kâr payı tutarı > kur farkı) banka tarafından hesap sahibine anapara + faiz ve katılma hesabı sahibine katılma hesabı bakiyesi* ödenecektir.

- *Faiz/kâr payı tutarı kur farkından düşükse (Faiz/kâr payı tutarı < kur farkı) banka tarafından hesap sahibine anapara + faiz/kâr payı + “kur farkı – faiz/kâr payı” tutarı* ödenecektir.

6-Gelir İdaresi Başkanlığınca yayınlanan duyuru ile kurum geçici vergi beyannamesinde KVK geçici madde 14/1-a kapsamında değerlemeden doğan kazanç istisnası satırı eklendiği belirtilmiştir.

Bilgilerinize Sunulur.

İHSAN AKAR
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR
ULUDAĞ BAĞIMSIZ DENETİM VE Y.M.M A.Ş.

Yukarıda yer verilen açıklamalarımız, konuya ilişkin genel bilgiler içermekte olup konu hakkında ek bilgi gerektiğinde bizimle temasa geçmeniz önerilir.
